

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

ПОЛТАВА 2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Дня науки в Україні та
Міжнародного року
кооперативів 2025*

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)
А43

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу Полтавського університету
економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО*

Видано відповідно наказу по університету № 24-Н від 29 січня 2025 року.

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного комітету – Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Заступник голови організаційного комітету – Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ;

Д. С. Семикоз, начальник відділу розвитку та інновацій ПУЕТ;

А. В. Філіпповський, голова Студентської ради університету ПУЕТ;

Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

А43 **Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХХІ столітті: тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2024 рік (м. Полтава, 10 квітня 2025 р.).** – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 726 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-472-7

Збірник містить тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2024 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти. Збірник присвячено Дню науки в Україні та Міжнародному року кооперативів.

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-472-7

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

Наприклад, досягти високих урожаїв сільськогосподарських культур на півдні України можливо лише при умові розвинутої мережі зрошувального землеробства, запровадження високопродуктивних, стійких до посухи сортів і гібридів. Іншим прикладом сучасних інноваційних технологій, що сприяють підвищенню ефективності рослинництва, є цифрові технології. Вони дозволяють застосувати систему точного землеробства. Точне землеробство обумовлює економію матеріальних витрат при одночасному забезпеченні рослини необхідною кількістю поживних речовин.

Отже інноваційні технології агровиробництва є заходом з підвищення ефективності галузі рослинництва.

Список використаних інформаційних джерел

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Строченко Н. І., Ковальова О. М. Роль інновацій в підвищенні ефективності управління конкурентоспроможністю вітчизняного агробізнесу. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 80. С. 34–40. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/80_2024/9.pdf.
3. Inna Koblianska and Olha Kovalova (2023) Farmland Evaluation to Stimulate the Rational Land Use and Soil Quality Enhancement: the Ukrainian Case. *Land and Environmental Management through Forestry : monohrafiia*. USA. P. 355–371.
4. Mishenin Y., Koblianska I., Yarova I., Kovalova O., Bashlai S. Food security, human health, and economy: a holistic approach to sustainable regulation. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. Vol. 9. № 4. P. 50–78. URL: <https://are-journal.com/are/article/view/752>.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

М. В. Склема, здобувачка вищої освіти, спеціальність *Економіка*, група *БіЕк 6-21*;

А. І. Клиба, здобувачка вищої освіти, спеціальність *Економіка*, група *БіЕк 6-21*

Ж. А. Кононенко, канд. екон. наук, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Глобалізація – це процес інтеграції економік, політик і культур на світовому рівні, що сприяє їх уніфікації. Вона охоплює перетворення окремих явищ у глобальні, що стосуються всіх країн світу. Основні наслідки глобалізації включають міжнарод-

ний поділ праці, рух капіталу, людей і виробничих ресурсів, стандартизацію законодавства, економічних та технічних процесів, а також зближення культур. Це об'єктивний процес, зумовлений розвитком транспорту та засобів зв'язку, який має системний характер, охоплюючи всі сфери життя суспільства [1]. Завдяки глобалізації світ стає більш взаємопов'язаним і залежним від кожного з його учасників. Зростає кількість спільних проблем для груп країн, а також збільшується кількість інтегрованих суб'єктів [5].

Глобалізація відбувається завдяки розвитку інфраструктури, зокрема транспорту (морського, повітряного та залізничного), що дозволяє зручніше і швидше переміщати товари, послуги, капітал та людей між країнами. Важливу роль відіграють також інформаційні технології, які дозволяють здійснювати миттєвий обмін даними. Один із ключових аспектів глобалізації – це вільний рух товарів і послуг завдяки міжнародним угодам та зниженню митних тарифів, що сприяє розвитку міжнародної торгівлі [2, 3]. Крім того, культурна глобалізація також є важливою складовою процесу: завдяки розвитку масових комунікацій культурні впливи швидко поширюються по світу. Музика, фільми, література, мода та інші культурні цінності стають доступними в глобальному масштабі, що сприяє культурній різноманітності, але також піднімає питання про захист культурної спадщини.

Глобалізація має як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, вона сприяє економічному зростанню, зміцненню міжнародних відносин, підвищенню доступу до товарів і послуг, а також сприяє обміну знаннями та інноваціями. З іншого боку, вона може призводити до економічних нерівностей між країнами, втрати національної самостійності, впливу транснаціональних корпорацій на політичні рішення та погіршення умов праці.

Завдяки глобалізації багато компаній змогли розширити свої ринки. Наприклад, компанія Apple продає свою продукцію більш ніж у 100 країнах, що дозволяє їй залучати нових клієнтів і збільшувати доходи. У серпні 2020 року її капіталізація досягла \$2 трлн, хоча вже у вересні вона скоротилася на 8 % (приблизно \$180 млрд), що стало рекордним падінням на фондовому ринку, але компанія все одно залишилася на рівні більш ніж \$2 трлн. У 2025 році компанія залишається найціннішим брендом у світі з вартістю 574,5 млрд доларів [6].

Глобалізація спричиняє зростання міжнародної взаємозалежності та інтеграції економік, суспільств і культур. Національні держави виконують кілька важливих функцій у глобалізованому світі:

- регулювання та політика – держава визначає правила для економічних відносин, приймає закони для забезпечення стабільності, захисту прав громадян і регулювання міжнародної торгівлі;

- міжнародна співпраця – країни взаємодіють у межах міжнародних організацій для вирішення глобальних проблем, забезпечення безпеки і розвитку;

- захист національних інтересів – держава підтримує внутрішній ринок, забезпечує конкурентоспроможність та регулює іноземні інвестиції;

- соціальна політика та захист прав громадян – держава забезпечує соціальний захист, дотримання трудових прав та інші програми, спрямовані на соціальну справедливість.

- культурна політика – держава зберігає і просуває культурну спадщину, підтримує традиції та мистецтво у глобалізованому світі.

Глобалізація має важливий вплив на національну економіку, сприяючи інтеграції економік, але водночас створюючи нові виклики та нерівності [4]. Вона відкриває можливості для економічного зростання та залучення інвестицій, але також може поглиблювати економічну нерівність і залежність. Для адаптації національних економік до глобалізації держави повинні розробляти стратегії, що забезпечують конкурентоспроможність, соціальну справедливість і захист прав громадян. Таким чином, глобалізація є складним процесом, що впливає на національну економіку, і правильне розуміння її наслідків дозволяє країнам ефективно використовувати її можливості та управляти викликами для досягнення сталого розвитку.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гетманець О. П., Коробцова Д. В., Єжелей Ю. О. Глобалізація та міжнародна економіка: складність інтеграції ринків та економічні наслідки на рівні країн (український досвід). *Академічні візії*. 2023. № 20. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/corbitstreams/35cea810-1e85-4730-92c2-73e4dde869cf/content>.

2. Осіпова, Л. Вплив глобалізації на сучасні економічні моделі: нові виклики та можливості. *Економіка та суспільство*, 2024. (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-78>.
3. Охота, Ю., Балдинюк, В., & Мазурков, Р. Вплив глобалізації на економічний розвиток та національну безпеку України в умовах євроінтеграції. *Економіка та суспільство*, 2024. (67). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-16>.
4. Кононенко Ж. А., Миколенко І. Г. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємства. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : *Матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф.*, 15–16 травня 2024 р. Полтава : ППЕП, 2024. С. 48–49. <https://pl.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%8C-2024.pdf>.
2. Кононець Н. В., Кононенко Ж. А. Ресурсно-орієнтована методика вивчення глобальних економічних рейтингів у системі підготовки майбутніх фахівців з бізнес-економіки. *Витоки педагогічної майстерності*. 2023. Вип. 32. DOI <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2023.32.292658>.
3. Найдорожчим брендом у світі у 2025 році став Apple. URL: <https://acc.cv.ua/news/world/naydorozhchim-brendom-u-sviti-u-2025-roci-stav-apple-107885>.

ОЦІНКА ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ ЯК КЛЮЧОВОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Р. В. Швець, спеціальність *Економіка*, здобувач ступеня
доктора філософії, група *E PhD* січ-21
Полтавський університет економіки і торгівлі

Конкурентоспроможність українського бізнесу може оцінюватися за індексом очікувань ділової активності. На початку 2025 року він дорівнював 41, що відповідає минулорічному рівню. Через сезонність, а також погіршення енергетичної ситуації в державі, даний індекс має певну волатильність впродовж року. Крім того, економічну активність стримували втрати газової інфраструктури та дефіцит сільськогосподарської сировини для переробної промисловості [1, 3].

Через дефіцит сільськогосподарської сировини в лютому низка олійно-екстракційних підприємств мали тривалі простої

Марченко О. В.	
Економіка як наука, сфера діяльності, спеціальність	433
Наумов Е. О., Гезун М. Ю.	
Використання сучасного інструментарію статистичного моделювання в економіці	435
Подрезов Д. О.	
Вплив штучного інтелекту як фактору підвищення продуктивності в економіці	437
Портний Р. І.	
Сценарний аналіз ризиків і кризових явищ в діяльності суб'єкта господарювання під час війни	440
Сімонов А. А.	
Проблема підвищення ефективності галузі рослинництва в умовах глобальних змін	443
Склема М. В., Клиба А. І.	
Вплив глобалізації на розвиток економіки	445
Швець Р. В.	
Оцінка поточної ситуації ділової активності українського бізнесу як ключової характеристики його конкурентоспроможності	448
Ямпольська М. С.	
Економічна діагностика соціальних змін	450

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Білецька Ю. В.	
Система управління якістю обслуговування в готельному бізнесі	453
Гаврилова О. І.	
Інноваційні технології в ресторанному бізнесі: тренди та перспективи	455
Гирман В. О.	
Розвиток ресторанного бізнесу: цифрові рішення та психологічні стратегії у сфері сервісу	458

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

Дизайн обкладинки *Д. Я. Вернигора*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 42,2.
Зам. № 394/2254.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.